

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5To/58/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2521010289
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Pollák
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2521010289.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Michala Polláka a sudcov JUDr. Martina Žovince a JUDr. Ladislava Révesa, v trestnej veci vedenej proti obžalovanému A. V., nar. XX.XX.XXXX, pre zločin vydierania podľa § 189 odsek 1, odsek 2, písmeno b) Trestného zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písmeno c), písmeno e) Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného, poškodenej O. V. a odvolateľa (otca obžalovaného) M. V. proti rozsudku Okresného súdu Piešťany zo dňa 11.04.2022, sp. zn. 8T/91/2021, na verejnom zasadnutí konanom dňa 19.07.2022 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku sa napadnutý rozsudok zrušuje v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku sa vec vracia okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku sa odvolanie matky obžalovaného O. V., nar. X.X.XXXX a otca obžalovaného M. V., nar. X.X.XXXX, zamietá ako podané oneskorene.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Piešťany zo dňa 11.04.2022, sp. zn. 8T/91/2021 bol obžalovaný A. V. uznaný za vinného že, dňa 4.8.2021 v presne nezistenom čase do 09:50 hod. v A. v byte svojich rodičov M. a O. V. na ulici R. Y. XX/X, svoju 68 ročnú matku poškodenú O. V. presne nezisteným spôsobom fyzicky napádal a bil, aby mu zohnala opätovne peniaze, pričom žiadal 20 eur, ktoré mu matka nedala, čím poškodenej O. V. nespôsobil viditeľné zranenia, ktoré by si vyžiadali lekárske ošetrenie, napriek tomu, že bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Piešťany sp. zn. 2T/34/2015 zo dňa 24.6.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 24.6.2015, okrem iného za zločin vydierania podľa § 189 odsek 1, odsek 2 písmeno b) Trestného zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písmeno c), písmeno e) Trestného zákona, za čo mu súd uložil úhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 5 (päť) rokov a 3 (tri) mesiace so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia a protitoxikomanické liečenie ústavnou formou, teda iného násilím nútil, aby niečo konal a čin spáchal na chránenej osobe - blízkej osobe a osobe vyššieho veku, čím spáchal zločin vydierania podľa § 189 odsek 1, odsek 2 písmeno b) Trestného zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písmeno c), písmeno e) Trestného zákona. Za to mu súd podľa § 189 odsek 2 Trestného zákona, s poukazom na § 37 písmeno m) Trestného zákona, § 38 odsek 4, odsek 5 Trestného zákona uložil trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov nepodmienečne. Podľa § 48 odsek 2 písmeno b) Trestného zákona ho súd pre výkon trestu zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

2. Proti tomuto rozsudku podal priamo na hlavnom pojednávaní, ihneď po jeho vyhlásení, obžalovaný odvolanie.

3. Podaním zo dňa 12.05.2022, doručeným prvostupňovému súdu dňa 13.05.2022 obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu odôvodnil podané odvolanie nasledovne (skrátene):

3.1. Treba súhlasiť s konštatovaním súdu prvého stupňa v časti, keď na základe vykonaného dokazovania súd nemal preukázané vykonanými dôkazmi všetky skutočnosti ako boli uvádzané v obžalobe a preto po starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu obžalovaného A. V., upravil skutok uvedený v obžalobe, keďže nedisponoval žiadnym priamym dôkazom a s dodatkom, že rodičia obžalovaného ako priami svedkovia v prípravnom konaní po vznesení obvinenia, ako aj na hlavnom pojednávaní využili svoje právo nevyповeдаť voči svojmu synovi - obžalovanému A. V.. Súd upravil skutočnosti oproti obžalobe a to najmä vo vzťahu ku konaniu obžalovaného v dňoch 30.07.2021, 31.07.2021 a 03.08.2021 a vypustil zo skutkov túto časť konania obžalovaného.

3.2. Na druhej strane sa nedá súhlasiť so záverom súdu, že obžalovaný dňa 04.08.2021 v čase do 09:50 hodine v byte svojich rodičov svojím konaním naplnil skutkovú podstatu zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c), písm. e) Trestného zákona. Súd mal k dispozícii jeden jediný priamy dôkaz, čestné vyhlásenie zo dňa 03.11.2021, ktoré vlastnoručne napísala a podpísala matka obžalovaného O. V. a doručila vyšetrovateľovi PZ dňa 05.11.2021, v ktorom písala, že jej výpoveď zo dňa 04.08.2021 u vyšetrovateľa sa nezakladá na pravde. Tento jediný priamy dôkaz súd odbil tým, že poškodená vypovedala pred vznesením obvinenia voči teraz už obžalovanému a preto nebolo možné použiť toto vyhlásenie poškodenej ako dôkaz a súd ani neposudzoval hodnovernosť tohto čestného vyhlásenia, ktoré matka a poškodená O. V. napísala. Záver súdu je podložený len na domnienkach, na pocitoch policajtov, ktorí mali počuť za dverami bytu krik (kto na koho kričal policajti nepovedali), pričom keď poškodená otvorila dvere tak obžalovaný bol zavretý na WC (kto na koho kričal nevie teda ani súd). Na hlavnom pojednávaní využila svoje právo nevyповeдаť aj nevlastná sestra obžalovaného H. W. a jej manžel A. W. nepotvrdil, to ani nepriamo, že dňa 04.08.2021 obžalovaný „svoju 68 ročnú matku nútil bitím päťami a škrtením, aby mu požičala sumu 20 eur.“ K výpovedi H. W. treba poukázať na jej výpoveď z prípravného konania vykonaného dňa 09.09.2021, keď na otázku vyšetrovateľa PZ odpovedala (str. 4 zápisnice): „No tak to bolo v ten deň (poznámka 04.08.2021), keď som volal na políciu to bolo tretíkrát, mama mi volala s plačom znovu bolo treba peniaze, ja som povedala, že peniaze nedám na to aby sa miňali na drogy, mám komu dávať a komu šetriť. Mne sa v ten deň nemohla dovolať, keďže som obchodný zástupca a robím objednávky, lebo som celý deň obsadená.“ Teda ako dospel súd k presvedčeniu, že dňa 04.08.2021 obžalovaný spáchal zločin vydierania, keď na jednej strane tvrdí, že vychádzal z výpovede H. W., ktorá povedala, že mama jej volala v tento deň a zároveň, že sa jej matka nevedela dovolať, lebo je celý deň obsadená? Súd tiež dospel k poznaniu, keď uzavrel, že konanie obžalovaného mal z časti preukázané jeho výpoveďou. Obžalovaný sa priznal ku spáchaniu skutku, ale nie k vydieraniu, keďže vyhlásil, že sa dopustil prečinu nebezpečného vyhrážania, čo bez žiadnych pochybností potvrdzuje aj čestné vyhlásenie jeho matky, ktoré vyhlásenie súd nezobral do úvahy a pritom zhodnocoval vykonané dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne.

3.3. Poukazuje tiež na porušenie práva na obhajobu, keď obžalovanému nebolo umožnené preštudovania spisu dňa 09.11.2021.

3.4. Navrhuje, aby odvolací súd pri rozhodovaní o vine obžalovaného a jeho treste preskúmal procesnú kvalitu dôkazov a tiež prihliadol aj na podané odvolanie v prospech obžalovaného jeho rodičmi a nevlastnou sestrou a predovšetkým na vyhlásenie obžalovaného o jeho vine zo spáchania prečinu nebezpečného vyhrážania.

3.5. Na základe uvedeného má za to, že je možné preklasifikovať zločin podľa § 189 odsek 1 a odsek 2 pís. b) Trestného zákona na prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 odsek 1 a odsek 2 písm. b) Trestného zákona a uznať obžalovaného za vinného z tohto prečinu.

3.6. Na základe uvedeného navrhuje, aby odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvého stupňa a rozhodol sám vo veci rozsudkom, pretože je možné nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu v trestnej veci obžalovaného A. V..

4. Podané odvolanie odôvodnil aj sám obžalovaný, a to písomným podaním zo dňa 16.05.2022, doručeným prvostupňovému súdu dňa 19.05.2022 a v tomto uviedol nasledovné (skrátene):

4.1. Nie sú proti nemu žiadne priame dôkazy, len nepriame, a to len z počutia, ktoré si odporujú. Odôvodnenie napadnutého rozsudku vykresľuje len tie skutočnosti, ktoré sú vyňaté z častí výpovedí svedkov, ktorí neboli priamymi svedkami, čiže ani jeden nevie čo sa vlastne stalo.

4.2. Svedkovia - príslušníci PZORP uviedli, že keď zazvonili, bolo počuť hádku, kto sa hádal a s kým neuviedli, keďže hádku počuli pri zvončekoch celého obytného domu, kde sa nachádza 32 bytov, tak nemôžu určiť, z ktorého bytu počuli hádku. Poukazuje na to, že na ich otázku, či sa bojí, poškodená

prikývla, ale neuviedla prečo sa bojí. Keďže sa mame počas hádky vyhrážal, je samozrejmé, že prikývla, že má strach. Výpoveď týchto svedkov nedosvedčuje, že sa dopustil toho, čo mu je kladené za vinu.

4.3. Ďalej citoval výpoveď svedkyne W. a poukázal na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, kde bolo uvedené, že dňa 04.08.2021 sa poškodená nemohla dovolať svedkyni H. W., tak volala svedkovi A. W. a že mala poškodená uviesť, že keď ho prezvoní, nech ona volá na políciu, lebo obžalovaný zase chce peniaze a fyzicky zase napáda matku. Toto nebolo uvedené ani v jednej výpovedi týchto dvoch svedkov. Svedkyňa H. W. sa mohla len domnievať, čo sa deje.

4.4. Zo zápisnice o prehliadke tela poškodenej zo dňa 04.08.2021 vyplýva, že na tvári a krku poškodenej, nie sú viditeľné zranenia. Nie je mu jasné ako vyšetrovateľ vedel 04.08.2021, že mal matku škrtiť, keďže túto skutočnosť mala svedkyňa uviesť až 09.09.2021 pri svojom výsluchu, čiže mesiace potom, ako mala byť fotodokumentácia vyhotovená. Má za to, že tento dôkaz bol vykonaný na podnet poškodenej ešte pred vznesením obvinenia, čo samotná poškodená vyvrátila vo svojom čestnom prehlásení. To čo vypovedala svedkyňa W. vo svojej výpovedi počula od poškodenej.

4.5. Obvinenie mu bolo vznesené 05.08.2021 na základe prvotných výpovedí poškodenej, ktorá dňa 03.11.2021 napísala čestné prehlásenie, že to, čo uviedla 04.08.2021 vo výpovedi nie je pravda. Tento dôkaz okresný súd prehliadol.

4.6. Jeho odsúdenie stojí len na domnienkach, aj svedectvo W. je postavené len na tom, čo jej povedala poškodená. Trestného činu vydierania sa nedopustil, s matkou sa pohádal a v hádke sa jej vyhrážal, že ju zabije a doláme jej chrbticu. Hádky sa netýkala peňazí, ani mamu do ničoho nenútil. Má za to, že sa dopustil nebezpečného vyhrážania a nie vydierania. Žiada, aby Okresný súd Piešťany znovu rozhodol.

5. Proti napadnutému rozsudku podala odvolanie aj poškodená O. V., a to podaním zo dňa 09.05.2022, doručeným prvostupňovému súdu dňa 13.05.2022 a v tomto uviedla nasledovné (skrátene):

5.1. Odvolanie podáva v prospech svojho syna - obžalovaného A. V.. Dňa 04.08.2021 nedošlo zo strany jej syna k žiadnemu fyzickému násiliu voči jej osobe. V to ráno sa so synom pohádala a zašlo to až tak ďaleko, že sa jej začal vyhrážať, že ju zabije a doláme jej chrbticu. Tým ako sa správal, vzbudil v nej obavu a strach o život, preto s manželom zavolała políciu. Po príchode polície sa ešte triasla a bola vystrašená. Je pravda, že synovi požičiavala peniaze, no nikdy pri tom nepoužil vyhrážky ani fyzické násilie. Uvádza, že so synom si všetko vysvetlila, ospravedlnil sa jej a celú dobu čo je vo väzbe si telefonujú. Poukazuje na to, že je dôchodkyňa ZŤP a syn jej doma so všetkým pomáhal, bol aj jej asistentom na základe riadne spísanej zmluvy. Napadnutý rozsudok považuje za prísny a nespravodlivý.

5.2. V závere čestne vyhlásila, že syn ju nevydieral, peniaze mu požičiavala dobrovoľne a preto žiada, aby obvinenie jej syna z vydierania bolo zrušené.

6. Proti napadnutému rozsudku podal odvolanie aj otec obžalovaného - M. V., a to podaním zo dňa 09.05.2022, doručeným prvostupňovému súdu dňa 13.05.2022 a v tomto uviedol nasledovné (skrátene):

6.1. Odvolanie podáva v prospech svojho syna - obžalovaného A. V.. Ako očitý svedok udalosti zo dňa 04.08.2021 uvádza, že sa manželka v to ráno pohádala so synom a zašlo to až tak ďaleko, že sa jej začal vyhrážať, že ju zabije a doláme jej chrbticu. Po príchode hliadky sa syn ukludnil, manželka bola stále rozrušená a bála sa. Synovi požičiavala peniaze dobrovoľne, nepoužíval pritom vyhrážky ani násilie. Preto má za to, že trest, ktorý mu uložil Okresný súd Piešťany, je prísny. Zároveň žiada, aby obvinenie jeho syna z vydierania bolo zrušené. Je dôchodca a počas doby, čo je syn vo výkone väzby, prekonal mozgovú príhodu a potrebuje, aby mu pomáhal doma.

7. Na rozhodnutie o odvolaní obžalovaného, matky ako aj otca obžalovaného nariadil tunajší súd verejné zasadnutie, ktoré sa vykonalo v prítomnosti prokurátorky, obžalovaného a jeho obhajcu.

8. Prokurátor uviedol, že Okresný súd Piešťany správne vyhodnotil všetky skutočnosti nevyhnutné na rozhodnutie v danej trestnej veci. Súhlasí s postupom okresného súdu, ktorý uznal obžalovaného za vinného zo spáchania stíhaného trestného činu, ktorý bol ustálený na základe výpovede nevlastnej sestry obžalovaného pani W. a ďalších dôkazov, a to napriek tomu, že rodičia obžalovaného využili svoje právo a vo veci odmietli vypovedať. Zároveň považuje za zákonný aj trest, ktorý bol obžalovanému uložený. S poukazom na uvedené navrhuje, aby súd odvolanie obžalovaného zamietol podľa § 319 TP a odvolanie rodičov obžalovaného podľa § 316 ods. 1 TP ako podané oneskorene. Obhajca obžalovaného sa pridržiaval písomne podanému odvolaniu a navrhol, aby súd uznal obžalovaného za vinného zo spáchania trestného činu nebezpečného vyhrážania. Obžalovaný sa pripojil k návrhu advokáta, aby súd prekvalifikoval tento skutok na nebezpečné vyhrážanie, ku ktorému sa od počiatku priznal. Myslí si, že výpoveď sestry ho neusvedčuje z ničoho, lebo je to výpoveď z počutia.

Podľa § 315 Trestného poriadku o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd. O odvolaní proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd.

Podľa § 316 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku:

1) Odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

3) Odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že

a) súd rozhodol v nezákonnom zložení,

b) obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo

c) hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 321 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj

a) pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby,

b) pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie,

c) ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy,

d) ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona,

e) ak je uložený trest neprimeraný, alebo

f) ak je rozhodnutie o uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody v rozpore so zákonom.

Podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku ak po zrušení napadnutého rozsudku alebo niektorej jeho časti treba urobiť vo veci nové rozhodnutie, vráti odvolací súd vec súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, len vtedy, ak by doplnenie konania odvolacím súdom bolo spojené s neprimeranými ťažkosťami alebo by mohlo viesť k iným skutkovým záverom.

K odvolaniu obžalovaného:

9. Krajský súd v Trnave ako odvolací súd podľa § 315 Trestného poriadku preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle § 316 Trestného poriadku a zistil, že v prípade odvolania obžalovaného nie je dôvod na zamietnutie jeho odvolania v zmysle § 316 ods. 1 Trestného poriadku, ani na zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku.

10. Odvolanie podal obžalovaný ako oprávnená osoba, v zákonnej lehote a proti výroku, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný. Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a dospel k nasledovným zisteniam a záverom:

11. Prvostupňový súd mal vinu obžalovaného za preukázanú na základe reťaze nepriamych dôkazov, a to výpovede svedkyne H. W., svedka A. W., výpovedí zasahujúcich policajtov O. Z. a O. U., záverov znaleckého posudku MUDr. Ľubice Ondrisovej a znaleckého posudku PhDr. Zuzany Bielikovej, zápisnicou o prehliadke tela poškodenej a odpisu registra trestov obžalovaného.

12. Odvolací súd sa pri prieskume obžalovaným napadnutých výrokov zameril na skúmanie toho, či prvostupňový súd pri hodnotení vykonaného dokazovania bral do úvahy všetky relevantné a zároveň zákonné dôkazy, resp. skutočnosti z nich vyplývajúce, či tieto hodnotil samostatne, ako aj vo ich vzájomných súvislostiach a či pri hodnotení dôkazov použil logicky správne postupy. Pokiaľ sú všetky uvedené aspekty tvorby rozhodnutia dodržané, nemožno súdu vytknúť správnosť záveru, ku ktorému dospel a to aj v prípade, ak by odvolací súd sám vyhodnotil zistené skutočnosti iným spôsobom. Takto sa prejavuje zásada voľného hodnotenia dôkazov, vyjadrená v ustanovení § 2 ods. 12 Trestného poriadku.

13. Odvolací súd nepovažuje za potrebné v tomto svojom rozhodnutí opakovať obsah svedeckých výpovedí a iných vykonaných dôkazov, keďže tak v dostatočnom rozsahu urobil prvostupňový súd. Rozhodnutia prvostupňového a odvolacieho súdu tvoria jednotu, preto nie je potrebné na tomto mieste opakovať odôvodnenie, ktoré prvostupňový súd uviedol v napadnutom rozsudku vecne správne, zrozumiteľne a v dostatočnom rozsahu.

14. Odvolací súd sa však nestotožnil s tým, ako prvostupňový súd vyhodnotil vykonané dôkazy a závery prvostupňového súdu nepovažuje za správne. Prvostupňový súd sa neriadil všetkými zásadami hodnotenia dôkazov tak, ako sú vymenované v odseku 12 tohto uznesenia.

15. V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že Trestný poriadok výslovne neobsahuje žiadne kritériá delenia dôkazov, či ich dôkaznú hodnotu, avšak teória trestného práva procesného, ako aj súdna prax,

už dlhodobo vychádzajú z toho, že podľa pomeru k záveru, ktorý súd z vykonaných dôkazov vyvodzuje, sa dôkazy delia na priame a nepriame. Za priamy dôkaz sa považuje taký dôkaz, ktorý priamo potvrdzuje alebo vyvracia dokazovanú skutočnosť (napríklad výpoveď svedka, ktorý priamo pozoroval udalosť, o ktorej vypovedá). Za nepriamy dôkaz (tzv. indíciu) sa považuje taký dôkaz, ktorý poukazuje na inú skutočnosť, teda nie priamo na tú, ktorá je predmetom dôkazu, ale z tejto skutočnosti si môže orgán činný v trestnom konaní alebo súd urobiť záver o existencii alebo neexistencii dokazovanej skutočnosti. Nepriame dôkazy pritom pôsobia ako podporné dôkazy vo vzťahu k priamym dôkazom.

16. Ak aplikujeme uvedené delenie dôkazov na posudzovanú trestnú vec, tak zistíme, že na hlavnom pojednávaní nebol produkovaný žiadny priamy usvedčujúci dôkaz, t. j. taký dôkaz, ktorý by jednoznačne potvrdzoval, že skutok sa stal tak, ako je uvedené v skutkovej vete napadnutého rozsudku.

17. Výpovede vypočutých svedkov v tejto trestnej veci je nevyhnutné považovať za nepriame dôkazy, nakoľko rodičia obžalovaného, ktorí boli ako jediní prítomní priamo pri skutku, odmietli vypovedať ako v prípravnom konaní po vznesení obvinenia obžalovanému tak aj na hlavnom pojednávaní. Z výpovedí rodičov obžalovaného pred začatím trestného stíhania, ktorí následne odmietli vypovedať, súd prvého stupňa správne nevychádzal.

18. Prvostupňový súd za zásadný dôkaz, na základe ktorého mal preukázanú vinu obžalovaného, považoval výpoveď nepriamej svedkyne H. W.. Pri hodnotení tohto dôkazu sa prvostupňový súd nedostatočne zaoberal jednotlivými časovými aspektmi výpovede svedkyne, nakoľko nehodnotil, kedy svedkyňa o konaní obžalovaného vypovedala všeobecne, a ktoré konanie obžalovaného sa malo týkať práve dňa 04.08.2021, pre ktoré bola na obžalovaného podaná obžaloba, pričom z hľadiska časových súvislostí pôsobí výpoveď svedkyne značne zmätočne. Rovnako sa súd nezaberal hodnotením vierohodnosti poškodenej, ktorej vyjadrenia mala svedkyňa H. W. len reprodukovat' a samotnému významu tohto dôkazu pre toto trestné konanie, nakoľko poškodená nebola počas trestného konania podrobená kontradiktórnemu výsluchu, čo je prvostupňový súd povinný zohľadniť.

19. Odvolací súd sa rovnako nestotožnil so záverom prvostupňového súdu, že časť výpovede svedkyne potvrdil aj sám obžalovaný, ktorý vypovedal, že od matky dňa 04.08.2021 žiadal 20 Eur. O tejto skutočnosti svedkyňa priamo nevypovedá a vo svojej výpovedi sa vyjadrila len k tomu, že obžalovaný potreboval peniaze a tieto opakovane žiadal od poškodenej. Navyiac sa nejedná o trestnoprávne relevantné konanie obžalovaného, ktorým je žiadanie finančných prostriedkov za použitia násilia, a práve existencia násilia je tou relevantnou skutočnosťou, ktorú je potrebné vykonaným dokazovaním preukázať.

20. Ani spôsob oznámenia skutku rodičmi obžalovaného nepreukazujú existenciu násilia obžalovaného voči poškodenej, ale len konflikt, či iné negatívne emócie medzi obžalovaným a jeho rodičmi. Napokon napätú situáciu popísala aj policajná hliadka, ktorá prišla tento incident riešiť, pričom túto popísal aj sám obžalovaný.

21. Prvostupňový súd ďalej nesprávne vyhodnotil aj zápisnicu o prehliadke tela poškodenej, keď svoju pozornosť zameril na spôsob vykonania prehliadky tela, teda na odfotografované časti tela poškodenej (tvár a krk) namiesto tohto, aby zohľadnil skutočnosť, či na týchto miestach boli prítomné zranenia poškodenej, ktoré jej mali byť útokom spôsobené. Ak na odfotovaných častiach tela poškodenej neboli zistené žiadne zranenia, nemožno ustáliť, že tento dôkaz potvrdzuje výpoveď svedkyne W. o spôsobe násilia, ktorým mal obžalovaný pôsobiť na poškodenú. Z toho, aké časti tela boli poškodenej odfotované, nemožno urobiť záver, že na tieto miesta pôsobilo násilie zo strany obžalovaného. Takýto záver z tohto dôkazu nevyplýva, a tento je možné urobiť (pri neexistencii zranení) len z výpovede priameho svedka, ktorý mal tento útok vnímať.

22. Prvostupňový súd ďalej zistil, že obžalovaný v rozhodnom čase pociťoval potrebu finančných prostriedkov, nakoľko mal dlhy a možno podľahol aj svojej drogovej závislosti. Ani toto zistenie však nepreukazuje, že obžalovaný mal peniaze od poškodenej žiadať za použitia násilia.

23. Pokiaľ prvostupňový súd prihliadol ako na nepriamy dôkaz aj na trestnú minulosť obžalovaného, najmä na to, že sa trestného činu vydierania už v minulosti dopustil, tak je potrebné konštatovať, že táto skutočnosť nijakým spôsobom nedokazuje a ani nemôže dokazovať spáchanie stíhaného trestného činu obžalovaným. Trestnú minulosť obžalovaného preto nemožno považovať ani za nepriamy dôkaz, nakoľko sa vôbec netýka skutkových okolností, ale len osoby obžalovaného. Z trestnej minulosti obžalovaného nie je možné vyvodzovať žiadne závery k stíhanej trestnej činnosti a ani vychádzať z akéhosi predpokladu, že ak bol niekto v minulosti súdne trestaný, celkom určite sa dopustil aj ďalšej trestnej činnosti.

24. V tomto smere možno poukázať aj na rozsudok Najvyššieho súdu zo dňa 09.04.1968 sp. zn. 7 Tz 11/1968, ktorý konštatoval, že je v rozpore so základnými princípmi Trestného poriadku, ak sa usudzuje vina obžalovaného z toho, že už bol trestaný. Pripustiť možnosť, aby bolo usudzované na vinu obžalovaného pri neexistencii, či slabosti usvedčujúcich dôkazov z osobných vlastností, či iných charakteris-

tík obžalovaného by vo svojich dôsledkoch viedlo k porušovaniu prezumpcie nevinoty, čo by znamenalo vytvorenie potenciálneho zdroja nezákonných rozhodnutí.

25. Uvedené je potrebné použiť aj na hodnotenie záverov znaleckého dokazovania v tomto trestnom konaní. Vyššie uvedené znalecké posudky sa vyjadrujú k duševnému stavu a osobnosti obžalovaného, pričom nepreukazujú spáchanie trestnej činnosti obžalovaným voči poškodenej. Znalecké dokazovanie nie je usvedčujúcim dôkazom, že sa skutok stal a spáchanie žalovanej trestnej činnosti podané znalecké posudky žiadnym spôsobom nedokazujú. Nie je možné na základe znaleckých posudkov vyvodiť záver, že vzhľadom na osobnostnú výbavu obžalovaného, sa tento dopustil žalovanej trestnej činnosti.

26. V tejto trestnej veci neexistuje žiadny priamy dôkaz, ktorý by jednoznačne a nepochybné preukázal spáchanie zločinu vydierania obžalovaným tak, ako bol uvedený v obžalobe. Založiť uznanie viny obžalovaného len na jednom nepriamom dôkaze (výpoveď svedkyne W.) nie je nemožné.

27. Zistené pochybenia prvostupňového súdu pri hodnotení dôkazov majú za následok zrušenie napadnutého rozsudku odvolacím súdom v celom rozsahu a vrátenie veci prvostupňovému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

28. Úlohou prvostupňového súdu bude opätovne vykonať hodnotenie dôkazov, ktoré boli na hlavnom pojednávaní vykonané, resp. skutočností, ktoré z neho vyplynuli, vyhnúť sa pritom pochybenia vytýkaným mu odvolacím súdom, opätovne rozhodnúť o vine obžalovaného a svoje rozhodnutie presvedčivo odôvodniť, aby zodpovedalo ustanoveniu § 168 Trestného poriadku. Ak zostanú niektoré skutkové okolnosti sporné, je potrebné aplikovať zásadu „in dubio pro reo“ a zvoliť tú alternatívu, ktorá je pre obžalovaného priaznivejšia.

29. Odvolací súd dáva prvostupňovému súdu do pozornosti zásadu zákazu reformatio in peius, v zmysle ktorej nemôže byť skutková veta, právna veta, právna kvalifikácia a trest pri opätovnom rozhodnutí upravený v neprospech obžalovaného, nakoľko výrok o vine a o treste bol napadnutý len odvolaním obžalovaného v jeho prospech.

K odvolaniam podaným rodičmi obžalovaného:

30. K odvolaniam podaným rodičmi obžalovaného v jeho prospech odvolací súd uvádza nasledovné.

31. Podľa § 308 ods. 2 Trestného poriadku, v prospech obžalovaného môžu rozsudok odvolaním napadnúť okrem obžalovaného a prokurátora i príbuzní obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh. Prokurátor môže tak urobiť i proti vôli obžalovaného. Ak je obžalovaný pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môže i proti vôli obžalovaného za neho v jeho prospech odvolanie podať aj jeho zákonný zástupca alebo jeho obhajca.

Podľa § 309 Trestného poriadku,

(1) Odvolanie sa podáva na súde, proti ktorého rozsudku smeruje, a to do 15 dní od oznámenia rozsudku. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku.

(2) Ak sa rozsudok oznamuje tak obžalovanému, ako aj jeho obhajcovi a zákonnému zástupcovi, plynie lehota od toho oznámenia, ktoré bolo vykonané najneskoršie.

(3) Orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately plynie lehota samostatne.

(4) Iným osobám uvedeným v § 308 ods. 2 <. okrem prokurátora sa končí lehota tým istým dňom ako obžalovanému.

32. Napadnutý rozsudok prvostupňového súdu, ktorý napadla odvolaním matka (poškodenej) ako aj otec obžalovaného, bol vyhlásený na hlavnom pojednávaní konanom dňa 11.04.2022. Rozsudok bol vyhlásený za prítomnosti obžalovaného, jeho obhajcu a prokurátora.

33. Odvolania matky (poškodenej) a otca obžalovaného uvedené v odseku 5 a 6 tohto uznesenia boli prvostupňovému súdu doručené dňa 13.05.2022, pričom na poštovú prepravu boli obe podania dané dňa 12.05.2022, tak ako to vyplýva z priloženej listovej obálky evidovanej v spise na č. l. 510 a 512.

34. Podľa ustanovenie § 309 ods. 4 Trestného poriadku, lehota na podanie odvolania v tomto prípade začala plynúť odo dňa oznámenie rozsudku súdu prvého stupňa obžalovanému (dňa 11.04.2022) a uplynula dňa 26.04.2022, tento deň bol posledným dňom na podanie odvolania. Keďže matka obžalovaného ako aj otec obžalovaného podali odvolanie písomným podaním daným na poštovú prepravu až dňa 12.05.2022, podané odvolania podali po uplynutí zákonnej, pätnásťdňovej lehoty podľa § 309 ods. 1 Trestného poriadku.

35. Na základe uvedeného odvolací súd posúdil ich odvolania ako oneskorene podané a preto rozhodol podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku a bez meritórneho prieskumu napadnutého rozsudku na základe ich námietok odvolanie matky ako aj otca obžalovaného zamietol ako podané oneskorene.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.